Studies, adviezen en participatiemomenten over locaties voor de Nieuwe Meervaart
Een overzicht | 16 maart 2021

Vanaf begin 2017 zijn verschillende studies verricht naar, adviezen uitgebracht over en participatiegesprekken gevoerd over locaties voor de Nieuwe Meervaart. Hieronder worden deze studies, adviezen en participatieprocessen op een rij gezet:

1. Locatievergelijking Nieuwbouw De Meervaart Centrum Nieuw West, concept 8 februari 2017
2. Advies Amsterdamse Kunstraad 'Bouw aan de toekomst en behoud het verleden', 10 mei 2017
3. Haalbaarheidsstudie Theater de Meervaart, 30 mei 2018
4. Locatieonderzoek De Nieuwe Meervaart, concept 2 december 2019
5. Ruimtelijke Studie visie Nieuwe Meervaart, april 2020
6. Adviezen Commissie Ruimtelijke Kwaliteit: 16 januari 2019, 4 december 2019, 1 juli 2020 en 10 maart 2021
7. Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur, 12 december 2019
8. Eerste meedenksessie De Nieuwe Meervaart, 1 juli 2019
9. Informatie- en meedenkavond (nieuwe) Meervaart, 23 september 2019
10. Terug- en vooruitblik participatie vernieuwing Osdorpplein e.o., 29 september 2020
11. Verzoek tot bescherming van de volledige Sloterplas en oevers tot gemeentelijk beschermd stadsgezicht, 16 december 2020
12. Participatieproces ambitiedocument de Nieuwe Meervaart, oktober 2020 – februari 2021
13. Werkboek de Nieuwe Meervaart, februari 2021

De hieronder overgenomen teksten komen zo veel als mogelijk letterlijk uit de bronnen.

---

1. Locatievergelijking Nieuwbouw De Meervaart Centrum Nieuw West, concept 8 februari 2017
Opsteller: Gemeente Amsterdam, R&D

Aanleiding studie
Eerdere ontwerpvoorstellen voor de huidige locatie van de Meervaart hebben in de ogen van gemeente en De Meervaart geen optimaal ontwerp opgeleverd. Daarom een studie naar alternatieven.

Locaties
- Huidige locatie
- Waterpaviljoen
- Langtong
- Zuidwesthoek
- Stadsdeelkantoor

Programma
In de locatievergelijking is uitgegaan van het Programma van Eisen van het huidige theater/congrescentrum, vermeerderd met een aantal toegevoegde wensen zoals een derde zaal, en ICK. Tezamen levert dit een programma op van 13.000 m2

Criteria
De locatievergelijking is een primair ruimtelijke. Als criteria zijn aangehouden:

- Inpassing stedelijk weefsel: toevoeging en uitbreiding van het centrumgebied, verkeersafwikkeling (auto, ov, fiets), nabijheid halte OV, parkeren (bezoekers), fysieke koppeling met het centrum (voetgangers), verbetermogelijkheden/bestaande doorkijken vanaf Osdorpplein, som van complexiteit
- Inpassing landschap: zichtbaarheid/zichtlijnen (Lelylaan, oostkant plas), toevoegen/versterken/kansen op openbaar toegankelijke ruimte, respecteren oeverkade (als cultuurhistorische waarde), aansluiten op ideeën van Van Eesteren
- Massa/gebouw: inpasbaarheid van programma, mogelijkheid voor bijzondere architectuur, expeditie/laden-lossen, duurzaamheid, (energie, slopen, etc), duurzaamheid (transformeerbaarheid)
- Algemeen: kostenindicatie en passend in stedenbouwkund plan/bestemmingsplanning, hoofdgroenstructuur.

Uitgangspunten
Alvorens de vijf locaties te scoren op de hierboven geformuleerde criteria zijn ook uitgangspunten geformuleerd. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen uitgangspunten voor verplaatsing van de Meervaart en voor bebouwing en programma op de huidige locatie:

- Uitgangspunten bij verplaatsing: gebouw en programma hebben grote betekenis voor het stadsdeel en hebben een grootstedelijke aantrekkingskracht en worden daarom niet verspreid over meerdere locaties; het programma moet ruimtelijk passen; het gebouw moet alzijdig zijn; het gebouw moet inpasbaar zijn in het stedelijk weefsel (verkeersroutes, lopende ontwikkelingen; hoger dan 40 meter is niet toegestaan; expeditie moet geregeld zijn; ruimtes voor congres, werkplekken etc moeten bovengronds zijn; Meervaart blijft onderdeel uitmaken van het huidige en toekomstige centrum; gebouw is zichtbaar vanaf de aanrijroutes aan de Sloterplaszijde; respecteer de Sloterplas met omliggend landschap en versterk het waar mogelijk; water van Sloterplas is onderdeel van warmtekoudeplan; Meervaart blijft optimaal bereikbaar per ov; parkeren van auto's van werknemers en bezoekers vindt elders plaats en maakt geen onderdeel uit van PvE; locatie maakt een architectuur mogelijk dat bij draagt aan de aantrekkelijkheid van het centrum; gebouw voegt openbaar toegankelijke ruimte toe.
- Uitgangspunten bij huidige locatie: doet recht aan ambities van Centrum Nieuw West (hotel, bioscoop/leisure, wonen, winkels en horeca); programma versterkt aantrekkelijkheid centrumgebied; inpasbaar in stedelijk weefsel; gebruik maken van de locatie (ov); zicht op Sloterplas wordt vergroot; water Sloterplas wordt gebruikt voor koudewarmteplan; rekening houden met maximale hoogtes Schiphol; architectuur draagt bij aan aantrekkelijkheid centrum; complex is alzijdig een heeft een open/levendige plint van maximaal 4 meter hoog; nieuwbouw versterkt voetgangersgebied (beschutting, plintfuncties, looplijnen/locatiegrenzen); parkeren en expeditie op eigen terrein/inpandig; plint westzijde winkels, plint oostzijde horeca; plint zuidzijde expeditie.

Waardering
De vijf locaties zijn aan de hand van de hierboven gestelde criteria gescoord met een cijfer tussen de 1 en 4. Wanneer dit opgeteld wordt, komt hier de volgende waardering uit:

- Stadsdeelkantoor: 57 punten
  Deze locatie biedt de beste kansen, zonder extreme kosten en een complex concept. Minder hoog scoort deze locatie op zichtbaarheid en potentie voor bijzondere architectuur. In de waardering is niet betrokken dat bestaande contracten opengebroken moeten worden.
- Huidige locatie: 51 punten

Deze locatie biedt de mogelijkheid voor bijzondere architectuur, versterkt het centrumgebied, maakt goed gebruik van bestaande modaliteiten, beschermt de zichtbaarheid/zichtlijnen. Minder hoog scoort deze locatie op criteria als: inpasbaarheid van programma, expeditie/laden/lossen.

- Waterpaviljoen: 46 punten
  Van de drie locaties aan/in de Sloterplas scoort deze locatie iets hoger dan de overige twee (Zuidwesthoek en Landtong). De afstand tot parkeergelegenheid, ov en het centrumgebied spelen hierbij een positieve rol. Ook de zichtbaarheid en architectonische potentie dragen bij aan de waardering. Negatief scoort deze locatie op respecteren oeverkade en aansluiting op cultuurhistorische waarden.
- Zuidwesthoek en Landtong: 42 punten
  De twee resterende locaties aan/in de Sloterplas scoren gelijk. De zuidwesthoek scoort hoog op mogelijkheid tot bijzondere architectuur, nabijheid ov, toevoegen van openbare ruimte. De zuidwesthoek scoort slecht op passend in hoofdgroenstructuur. De locatie Landtong stoort hoog op fysieke koppeling met centrum en de verkeersafwikkeling, maar slecht op respecteren oeverkade/cultuurhistorische waarde en passend in bestemmingsplan.

Criteria	**0**	**1**	**2**	**3**	**4**
	Huidige meervaart	Locatie waterpaviljoen	ZW Hoek bij Lelylaan	Landtong	Stadsdeelkantoor locatie
Inpasbaarheid van programma	3	1	2	2	4
Mogelijkheid voor bijzondere architectuur	1	4	4	3	2
Expeditie / laden en lossen	1	1	1	2	4
Duurzaamheid	4 Geen sloop	3	2 iets verder van OV halte	2 iets verder van OV halte	3
Duurzaamheid: Transformeer baarheid	?	?	?	?	?
Inpassing stedelijk weefsel/ som van complexiteit	Neutraal	Zeer neg/ groot	Minder neg/ moeilijk	Neg/ minder complex	Pos/ niet complex
Toevoeging/ uitbreiding van het centrumgebied	2	4	3	3	3
Verkeersafwikkeling (auto, OV, fiets)	4	4	3	4	4
Nabijheid halte OV	4	4	4	3	3
Parkeren (bezoekers)	4	3	2	3	4
Fysieke koppeling met het centrum (voetgangers)	4	4	2	4	4
Verbeter mogelijkheden/ Bestaande doorkijken vanaf Osdorpplein	2	3	3	3	3
Inpassing landschap	4	3	3	2	4
Zichtbaarheid/ zichtlijnen (Lelylaan, oostkant plas)	2	4	3	3	1
Toevoegen / versterken / kans op openbare ruimte/ op openbaar toegankelijke ruimte	1	4	4	2	2
Respecteren oeverkade/ (als cultuur historische waarde/ aansluiten op ideeën van V Eesteren	4	1	2	1	4
Kosten indicatie / €	4	1	2	2	3
Passend in SP/BP/ HGS	4	2	1	1	3
Totaal	**51**	**46**	**42**	**42**	**57**

2. Advies ‘Bouw aan de toekomst en behoud het verleden’, mei 2017

Opsteller: Amsterdamse Kunstraad

Aanleiding advies

Amsterdam is anno 2017 ongekend populair. De stad werkt als een magneet op bezoekers en nieuwe bewoners. Juist in zo’n context heeft Amsterdam de kans om de groei te benutten voor schone en esthetische innovaties. Dankzij gesprekken die de kunstraad gevoerd heeft met kunstenaars, ontwerpers, directeuren van cultuurinstellingen, stedenbouwers en architecten ligt er een groot potentieel aan kennis en ideeën in de culturele sector, die deels ook een concrete vertaling kunnen krijgen.

Aan de hand van drie onderdelen (i.c. 1. noodzaak tot bescherming van UNESCO Werelderfgoed, 2. bijdrage aan kunstenaars en culturele instellingen aan accommoderen van de versnelde groei en 3. rol van architecten, ontwerpers en kunstenaars bij noodzakelijke stadsuitbreiding) formuleert de kunstraad 21 aanbevelingen.

Aanbeveling: gamechanger in Nieuw-West

De kunstraad ziet mogelijkheden tot spreiding van bezoekers, ook in westelijke richting. Hiervoor biedt het gebied rond de Sloterplas onuitputtelijk veel mogelijkheden. De kunstraad stelt dat een Van Eesteren Paviljoen al in aanbouw is, er marathons gelopen en foods festivals gehouden worden. Wat mist is een gamechanger die dit gebied in één keer op de kaart zet, een echt cultureel icoon buiten de ring. Wat de kunstraad betreft, valt te denken aan een grote nieuwe Meervaart midden in de Sloterplas, waar in samenwerking met de OBA een levendig centrum wordt gerealiseerd dat doet denken aan het mede door Rem Koolhaas ontwerpen AT&T Performing Arts Centre in Dallas.

3. Haalbaarheidsstudie Theater de Meervaart, 30 mei 2018
Opsteller: UNStudio en PBTA, in opdracht van: gemeente Amsterdam en Theater de Meervaart

Aanleiding studie
Met de groei van Nieuw-West zullen veel expats en jonge gezinnen, maar ook senioren dit deel van Amsterdam kiezen als hun huis. Hiermee wordt de vraag naar cultuur en recreatie alleen maar groter. Maar om een duurzaam gebruik van de locatie te stimuleren, is het nodig om de programmering van het gebied verder in te balans te brengen. In deze studie wordt hiervoor een cultureel lint om de Sloterplas voorgesteld dat op verschillende manieren gebruikt kan worden.

Programma
In de locatievergelijking is uitgegaan van het Programma van Eisen van het huidige theater/congrescentrum, vermeerderd met een aantal toegevoegde wensen zoals een derde zaal, en ICK. Tezamen levert dit een programma op van 13.000 m2. Dit is hetzelfde programma als bij de locatievergelijking 1.

Locatie
- Hoek Meer en Vaart/Lelylaan
- Aan de kade tegenover de huidige Meervaart
- Als eiland in de plas

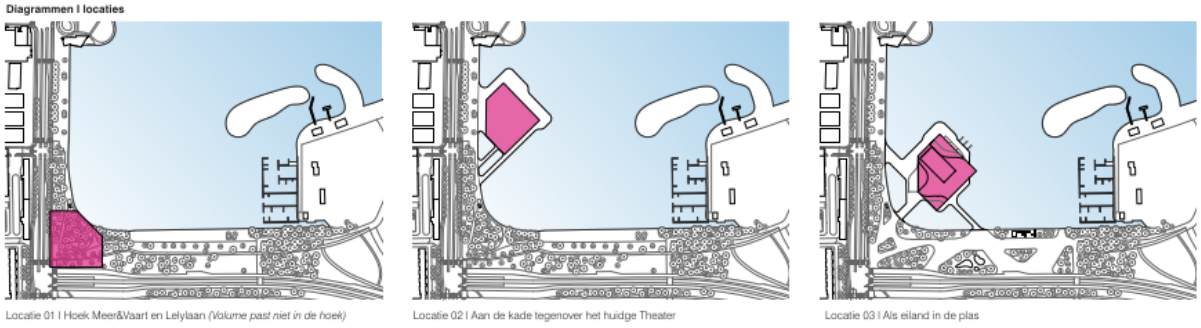

Criteria
In de vergelijking zijn de volgende criteria aangehouden:
- Bereikbaarheid vanuit de parkeergarages en het centrum
- Versterken van de bestaande randen van de Sloterplas
- Inpassing volume (13.000) en bouwhoogte van toneeltoren (28 m)
- Infrastructuuroplossing, expeditie, fietsen
- Verbeteren van ecologie.

Matrix I voor en nadelen van de locaties

Voor en nadelen: Op basis van belangrijke parameters	**Locatie 1:** Hoek Meer&Vaart, Cornelis Lelylaan	**Locatie 2:** Aan de kade tegenover het huidige Theater	**Locatie 3:** Als eiland in de plas
Bereikbaarheid vanuit de parkeergarages en het centrum	+/+	+/+	+/+
Versterken van de bestaande randen van de Sloterplas	-/-	+/+	+/+
Inpassing volume (13.000m2) en bouwhoogte van Toneeltoren (28m)	-/-	+/-	+/+
Infrastructuur oplossing (expeditie/ fietsen)	-/-	+/+	+/+
Verbeteren van ecologie	-/-	+/+	+/+

Waardering

In de waardering hebben de criteria als bereikbaarheid, culturele en ecologische waarde en inpassing van het bouwvolume geleid tot een voorkeur voor een ‘eiland in de plas’. De belangrijkste argumenten hiervoor zijn:

- Spannend en uitgesproken ontwerp als eiland in de plas en een publiek groen dak dat uitnodigt om te gebruiken
- Nieuwe randen en kades die geprogrammeerd kunnen worden
- Drie functies samengevoegd die elkaar versterken: theater, congrescentrum en Meervaart studio’s
- Een centrale uitnodigende entree
- Een goede expeditie oplossing
- Parkeervoorzieningen op loopafstand
- Geen achterkanten
- Duurzaam: geen eigen parkeergarage – landschappelijke uitwerking met ecologen – actief gebouw met veel sport mogelijkheden in de publieke ruimte – gebouw stimuleert ontmoeten – en energie zuinig door middel van de nieuwste technieken.

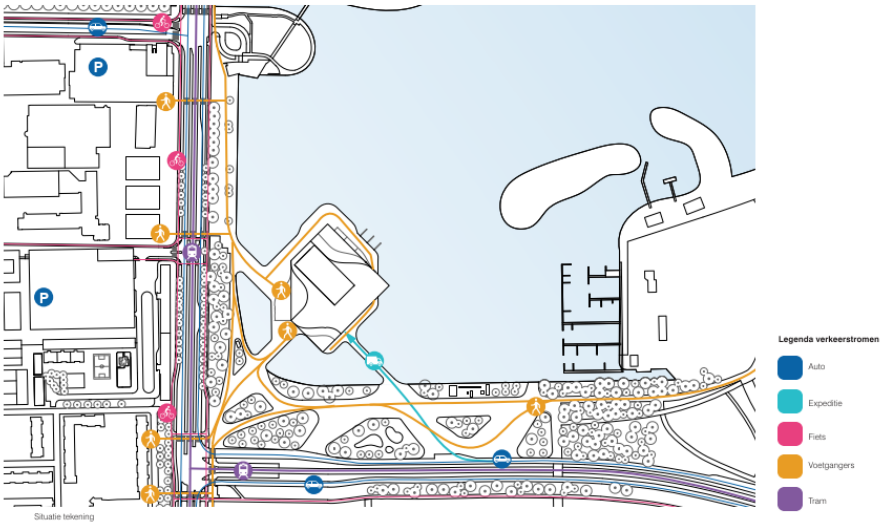

Situatie tekening

Het ‘eiland in de plas’ is benaderd als een sculptuur in het water, met vier zelfstandige zijden die ieder eigen programma hebben.

Een eiland behoudt de huidige randen van de Sloterplas. Met een eiland wordt er een landschappelijk element toegevoegd, versterkt met een groen en beloopbaar dak. Ook worden de randen uitgebreid met ongeveer 800 meter. Dit levert tezamen: meer oever en kade op om te verblijven. Het toevoegen van land in het water zorgt voor potentiële verrijking van de ecologie.

4. Locatieonderzoek De Nieuwe Meervaart, concept 2 december 2019
Opsteller: Urhahn Stedenbouw & Strategie en Mecanoo in samenwerking met de Meervaart, gemeente Amsterdam en bureau Emma

Aanleiding onderzoek
In het voorjaar van 2019 nam de Amsterdamse gemeenteraad het besluit te investeren in een nieuwe Meervaart. Alvorens te starten met het ontwerpproces, moet eerst een besluit genomen worden over de locatie.

Locaties
- Huidige locatie
- Hoek Lelylaan/Meer en Vaart
- Zuidwestoever, in Sloterplas

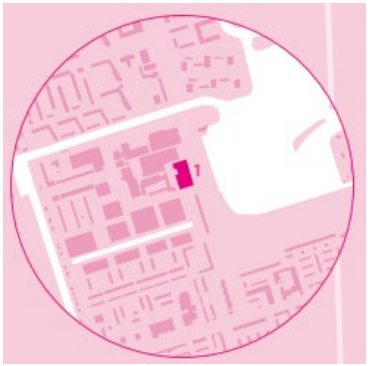

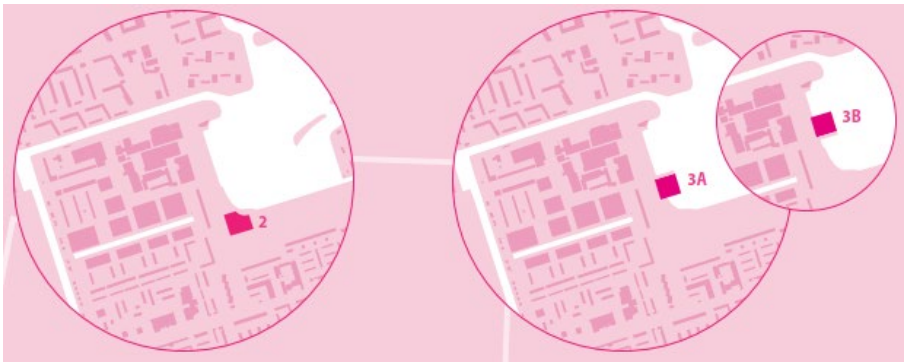

Criteria
In de conclusie wordt gesteld dat de drie locaties voordelen en uitdagingen kennen. Omdat de diverse aspecten niet zonder meer vergelijkbaar zijn, is politiek-bestuurlijke afweging gewenst. Om hiervoor zo objectief mogelijke argumenten te verzamelen, worden de volgende aspecten van belang geacht:

Huidige locatie
- Centraal en herkenbaar: een nieuwe Meervaart op de huidige locatie ligt centraal, is herkenbaar en heeft een directe relatie met andere voorzieningen in het centrum. Onderdeel zijn van de omgeving is een belangrijke wens van de Meervaart.
- Kritische omgang: bouwen op de huidige locatie gaat gepaard met extra ontwikkel- en bouwcapaciteit op deze plek. Het zal een combinatiegebouw worden met ondergronds parkeren, een hotel met 200 kamers een aantal winkels in de plint. Deze combinatie is kritisch.
- Parkeren: kan onder het gebouw en openbaar vervoer is nabij.
- Samenwerken en afstemmen: bouwen op de huidige locatie vraagt, gezien de verwevenheid van functies, juridische afstemming op het gebied van (icononische) architectuur, aanbesteden, taak- en risicoverdeling en opdrachtgeverschap.
- Relatie met Sloterplas: de Meervaart wil graag in verbinding staan met de Sloterplas en de boulevard aan de overkant van Meer een Vaart. Dit is fysiek lastig te realiseren.
- Programmeren op een andere plek: bouwen op de huidige locatie betekent voor de organisatie en pogrammering van de Meervaart dat er circa 3 jaar elders geprogrammeerd en gewerkt moet

gaan worden. Dat zet een interne organisatie en logistiek van de Meervaart langdurig onder druk.
- Kostenverhogend: naast aspecten zoals zichtbaarheid, continuïteit en betekenis geven aan het centrum, is een tijdelijke situatie kostenverhogend.

Hoek Lelylaan/Meer en Vaart
- Nieuw-West op de kaart: een nieuw gebouw aan de Sloterplas kan een gebaar van stedelijke betekenis zijn en vervult de Amsterdamse wens om betekenis te geven aan de 'buitenwijk'. Een unieke bestemming kan dienen als een entree naar Nieuw-West. Volgens de Kunstraad zet een iconisch gebouw Nieuw-West op de kaart.
- Bijzondere programmering: door schakelbare zalen en het landschap te gebruiken als podium biedt deze locatie ruimte voor bijzondere producties.
- Boulevard en uitzicht: de locatie geeft de mogelijkheid, zoals de Meervaart wenst, de boulevard te gebruiken voor presentaties en festivals. Ook vergroot het unieke uitzicht de aantrekkelijkheid voor bezoekers.
- Vervoersknooppunt: de locatie ligt naast het centrum en op een knooppunt van openbaar vervoer. Als er een westelijke metrolijn komt, is dit de locatie voor een halte.
- Parkeren: er is aandacht vereist voor logistiek en parkeren in relatie tot het park en de afhandeling van verkeer.
- Groen en zicht: een gebouw op deze plaats raakt de Hoofdgroenstructuur. Het gaat ten koste van bomen en groen op deze plek en van de openheid en weidsheid van de Sloterplas en het verkeerplein Lelylaan/Meer en Vaart. Door een gebouw op deze locatie worden de doorlopende bomenkruin van het park en het omliggende groen doorbroken.
- Draagvlak en compensatie: een iconisch gebouw moet wel gedragen worden door de inwoners van Nieuw-West. Voor het verloren groen zou compensatie moeten worden geboden.
- Ambitieniveau: deze prominente locatie vraagt om extra inzet van de organisatie en programmering. Op deze plek ben je groot en betekenisvol op alle niveaus: centrum wijk, stad en regio.

Op de zuidwestoever, in de Sloterplas
- Iconische plek: op de kop van de plas, zichtbaar vanaf de overzijde, aan de boulevard. Door de ligging aan de rand en niet los in het water is er sprake van een goed adres en is dit logistiek oplosbaar.
- Aan de boulevard: gezicht en entree van het theater aan de boulevard zorgen voor het activeren van de boulevard en het verbeteren van het gezicht van het Osdorpplein aan de plas.
- Deel van het centrum: de ligging in het verlengde van het Osdorpplein geeft de Meervaart een sleutelpositie in het centrum en een logische verbinding met de nieuwe bibliotheek. Dat vraagt wel een kwaliteitsimpuls voor deze straat.
- Watercompensatie: voor het verloren water moet compensatie worden geboden. Het park biedt ruimte, maar het moet zorgvuldig worden ingepast in het ontwerp en de programmering van het park. Idealiter draagt nieuw water bij aan het zuiveren van het water uit de plas.
- Bijzondere programmering: door schakelbare zalen, gebruik van de foyer en koppeling van zalen en foyer aan het landschap biedt deze locatie ruimte voor bijzondere producties.
- Parkeren: kan op de oude locatie in het centrum, waarmee dubbelgebruik wordt bevorderd. Logistiek inpassen is een lastige puzzal die kostenverhogend kan werken.

- Ambitieniveau: deze prominente locatie vraagt om extra inzet van de organisatie en de programmering. Op deze plek ben je niet meer bescheiden en klein, maar groot en betekenisvol. Dat moet worden gedragen door de inwoners van Nieuw-West.
- Voor deze locatie zijn twee mogelijkheden onderzocht: aan de boulevard en direct tegenover de huidige locatie. Bij die laatste wordt de boulevard verkort en richt het theater zich op de zuidwestzijde in plaats van de boulevard.

5. Ruimtelijke studie visie Nieuwe Meervaart, april 2020
Opsteller: Gemeente Amsterdam, Ruimte en Duurzaamheid

Aanleiding studie
Op 16 december 2019 is in een gezamenlijke staf (Van Doorninck en Meliani) het locatieonderzoek van Urhahn en Mecano gepresenteerd. In dit overleg hebben de wethouders hun voorkeur uitgesproken voor een nieuw gebouw voor de Meervaart aan de zuidwestoever, in de Sloterplas en gevraagd om een nadere analyse en onderbouwing van de context van de locatie. Overwegingen voor deze voorkeur waren:

- Bescherming Hoofdgroenstructuur
- Beperkte ruimte en beperkingen van een tijdelijke exploitatie elders bij de keuze voor de huidige locatie.

Twee denkrichtingen, vier modellen
In de studie worden twee hoofdrichtingen voorgesteld:

- De baai vormgeven in de geest van het AUP met een ruimtelijke autonomie die overeind blijft met plaatsing van de nieuwe Meervaart in de plas.
  Hiervoor lijkt het nodig om het volume voor de nieuwe Meervaart op te knippen in kleinere volumes, zodat transparantie en doorzichten behouden blijven. Een kashba op he water, samengebonden door een aantrekkelijke openbare ruimte, wellicht een collectief dak. Uit oogpunt van beheer en exploitatie lijkt dit een lastige opgave en is het de vraag hoe realistisch dit is.
  Alternatief binnen deze denkrichting is een excentrische plaatsing van de nieuwe Meervaart, liefst op het schiereiland. Een modernistisch paviljoen met riante oversteken en een dominante oriëntatie op het zuiden. Openbare ruimtes en foyer vloeien in elkaar over. De baai blijft autonoom.
- Toevoegen van een nieuwe laag in de overgang water-land
  Een nieuw landschap van boardwalks, watertuinen en zwemwater waarbij de nieuwe Meervaart onderdeel wordt van deze oplossing. Te onderzoeken is welke vormentaal hierbij passend is en hoe groot de integratie van gebouwen en buitenruimte moet zijn om van een eenheid te spreken. Van radicaal (een gebouw dat onderdeel van het landschap wordt) tot terughoudend (alzijdig icoon ingepast in ruimer drijvend landschap.

A: In de geest van Van Eesteren

model 1: Nieuwe Meervaart als Kashba

model 2: Modernistisch gebouw op landtong

B: Toevoegen van nieuwe laag

model 3: Nieuwe Meervaart onderdeel van nieuw landschap

model 4: Steigerpark met alzijdig icoon

Aanbevelingen

Uit de ruimtelijke studie komen de volgende aanbevelingen:

- Een nieuw gebouw aan de Sloterplas moet een bijzonder gebouw zijn door de programmering en door de prominente plaats
- Het gebouw zal niet alleen wijk, maar ook stedelijk en regionale betekenis moeten krijgen
- Het gebouw kan niet op zichzelf worden beschouwd, maar heeft gevolgen voor haar omgeving
- Een nieuw cultureel gebouw in het water, het gebruik van de boulevard en de wens van de Meervaart voor buitenprogrammering en festivals heeft gevolgen voor de boulevard en de aansluiting op het park. Het is aan te bevelen de gehele boulevard, langs Meer en Vaart en Lelylaan, hoogstedelijk in te richten in samenhang met kwaliteit van het gebouw
- Om de relatie tussen de nieuwe Meervaart en Centrum Nieuw-West te verbeteren is het aan te bevelen om de verkeersader Meer en Vaart af te waarderen, bijvoorbeeld via eenrichtingsverkeer of 30 km/uur.
- Het is aan te bevelen om de huidige locatie hoogstedelijk in te vullen en daarmee aan te sluiten op de totale ontwikkeling van het centrumgebied. Het beeld van een hoge plint met voorzieningen en parkeergarages met daarop toren voor een hotel en woningen wordt voorgesteld, mogelijk aangevuld met wonen en leisure.
- Door het toevoegen van een actieve plint met culturele en leisure functies onttaat een levendige interactie tussen centrum en boulevard en de Meervaart aan het water.
- Bouwen in het water gaat gepaard met watercompensatie. Het voorstel is de compensatie in te zetten en te combineren met het grotere programma tot verbetering van de kwaliteit van het water in de Sloterplas, waaraan door Waternet en stadsdeel wordt gewerkt.

6. Adviezen Commissie Ruimtelijke Kwaliteit: 16 januari en 4 december 2019, 1 juli 2020 en 10 maart 2021

Advies 2019/2 (16 januari 2019)

Aanleiding
In 2005 is een ruimtelijke visie opgesteld voor Centrum Nieuw-Nieuw, die ruimte moest bieden voor aanvullende bebouwing en modernisering van het winkelcentrum. Deze visie is in 2013 herzien en verwerkt in een bestemmingsplan. Daarna is fase 1 uitgevoerd, waarin het winkelcentrum is gerenoveerd en 1500 woningen aan het gebied zijn toegevoegd. Inmiddels geven de wens tot verdere verdichting en initiatieven uit de markt aanleiding tot het opnieuw herzien van de visie waarbij het ambitieniveau voor fase 2 flink wordt opgeschroefd. De CRK stelt zich in dit advies de vraag of de gekozen uitgangspunten ten aanzien van dichtheid en bouwtypologie passend zijn voor het gebied en zijn omgeving en voldoende garantie geven voor een kwalitatief hoogwaardig centrumgebied.

Conclusies
- Veel waardering voor de verkenning waarmee richting gegeven wordt aan de verzameling van losse stedenbouwkundige en architectonische ingrepen die kenmerkend zijn voor dit centrum
- Centrum Nieuw-West mag hoogstedelijk en stenig worden met een verdere concentratie van commerciële en maatschappelijke functies. Maar dit gegeven werkt alleen als het tegelijk het contrast met de groene, losse bebouwde delen van Nieuw-West in stand blijft of veder wordt versterkt: een uitbreiding van het centrumgebied in zuidelijke richting ondergraaft het contrast waaraan zowel CNW als de aanliggende, losser bebouwde AUP-wijken hun specifieke kwaliteit ontlenen
- De commissie ziet geen toegevoegde waarde in het grote, iconische volume aan de zijde van de Sloterplas. Deze zal vanwege de omgang en hoogte dominant aanwezig zijn en afbreuk doen aan het landschappelijke karakter van de plas.

Advies 2019/27 (4 december 2019)

Aanleiding
Op basis van het onderzoek naar drie locaties stelt de commissie zich de vraag op welke manier invulling gegeven kan worden aan de bestuurlijke wens om de nieuwbouw voor de Meervaart programmatisch en architectonisch betekenis te geven op het schaalniveau van de stad. Wat zijn de voors en tegens van de voorgestelde locaties?

Conclusies
- Het locatieonderzoek is nog onvoldoende beschouwd vanuit de ruimtelijke kwaliteiten van de Sloterplas zelf: wat is de oorspronkelijke bedoeling van deze ontworpen natuur waarin water, oeverbelijning, beplanting en bebouwing in samenhang zijn ontworpen? Wat is daarvan goed en wat is minder goed gelukt? Wat is de visie op de toekomst? Welke rol kan een nieuw theater hierin spelen?
- In de huidige toestand is de Osdorperzijde van de plas de minst geslaagde. Het winkelcentrum staat met de rug naar het water en is door een brede infrastructurele bundel daar ondubbelzinnig van gescheiden. Het locatieonderzoek laat zien dat de bouw van een theater een katalysator kan zijn voor een ontwikkeling die de plas, de mislukte openbare ruimte en het

Osdorpplein letterlijk en figuurlijk bij elkaar brengt. De opdracht moet daarom breder zijn: niet alleen zoeken naar een geschikte plek, maar wat kan een theater betekenen voor de ruimtelijke integratie van plasoever met het winkelcentrum en de openbare ruimte van Osdorp?

Locaties

- Minst aantrekkelijk is de locatie 'hoek Lelylaan/Meer en Vaart'. De schade voor de groene oever is hier groot. De positionering op de hoek zet in stedenbouwkundig opzicht de hoek dicht (zichtrelatie met de plas) en introduceert een architectonische complexiteit vanwege de vele voorkanten. Door de afstand ten opzichte van het centrum zullen veel middelen nodig zijn om de relatie tussen beide voorzieningen in leven te houden.
- De huidige locatie is volgens de commissie de verstandigste. Door de direct relatie met het winkelcentrum geeft deze de meeste garanties op een levendige zestien uursprogrammering. De combinatie met het hotel zet de beschikbare ruimte onder druk, maar dit gedwongen huwelijk biedt ook kansen ten aanzien van dubbelgebruik van horeca en programmering van zalen. Een foyer op de verdieping en een bruikbaar een aantrekkelijk daklandschap kunnen zorgen voor een gewenste zichtrelatie met de plas. Een fysieke verbinding met een vooruitgeschoven paviljoen, dat zich in maat en schaal voegt naar de bestaande inrichting van de oever lever een inspirerend beeld op.
- Ten aanzien van de locatie 'aan de zuidwestoever, in de plas' is de commissie kritisch. Deze locatie stelt een aantal randvoorwaarden waardoor een 21e eeuws theater hier lastig te realiseren is. Deze locatie is alleen verantwoord in combinatie met een majeure herinrichting van Meer en Vaart, waarbij de rijbanen plaats maken voor een plein voor fietsers en voetgangers en waar de tram te gast is of wordt omgeleid en dat van beide kanen geprogrammeerd wordt met horeca, winkels, kunst en een subliem ingerichte openbare ruimte.
  Het programma van een flexibel theater dat vele gedaanten kan aannemen verhoudt zich per definitie slecht tot een alzijdige ligging in het water. De commissie ziet in dit verband een evident risico dat een substantieel deel van het beschikbare budget in de civiele techniek en architectonische bekleding gaat zitten.

  Samenvattend ziet de commissie wel de potentiële attractiviteit van een ligging van de Meervaart in het water van de Sloterplas, maar zij maakt zich zorgen over de bruikbaarheid, de aanpasbaarheid op de langere termijn en de proportionaliteit van de kosten.

Advies 2020/11 (1 juli 2020)

Aanleiding

Op 2 juli 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met de locatiekeuze 'aan de zuidwestoever, in de Sloterplas'. Vervolgstap is een ambitiedocument dat richting geeft aan het nieuwe theatercomplex, het waterfront/boulevard en de herontwikkeling van de vrijkomende locatie van de huidige Meervaart. Kan en wil de CRIK hierin een supervisierol vervullen in het gehele ontwerptraject voor de Nieuwe Meervaart en omgeving?

Conclusies

- De commissie ziet een nieuwe, integrale en vroegtijdige vorm van kwaliteitsborging waarin alle relevante disciplines vertegenwoordigd zijn en waarin op cruciale momenten ook ruimte is voor consultatie en inspraak

- In een eerder advies heeft de commissie voorwaarden geformuleerd voor een locatie in het water. In de plas betekent: zichtbaar van alle kanten maar alleen benaderbaar vanaf de landzijde. Dat maakt laden en lossen, bereikbaarheid van hulpdiensten en het realiseren van vluchtroutes tot een uitdaging. Dat is niet onoplosbaar maar moet wel van het begin af aan in de planvorming worden meegenomen.
- De vooruitgeschoven positie ten opzichte van de huidige locatie vraagt om een extra inspanning om de koppeling aan Centrum Nieuw West te borgen.
- De commissie mist nog een visie op de Sloterplas als geheel, met een steekhoudende argumentatie wat de locatiekeuze betekent voor de plas en voor het waterfront van Osdorp.
- Aan het eerdere advies voegt de commissie nu toe dat een locatie 'buiten de bebouwde komt' een unieke kans oplevert om natuur, naast programma, tot leidend thema te maken in de ontwerpopgave. Natuur wordt dan in de meest brede betekenis bedoeld: biodiversiteit, waterkwaliteit, circulariteit en een zinvolle visuele relatie met de landschappelijke oevers van de Sloterplas.
- De uitwijkmogelijkheid voor 'theater in de buitenlucht' is niet alleen een noodgreep ten tijden van pandemie, maar biedt ook kansen voor nieuwe vormen van cultuuraanbod.

Advies 2021/1 (10 maart 2021)

Aanleiding
Uit het participatieproces gehouden tussen oktober 2020 en februari 2021 komt het beeld naar voren dat er weinig maatschappelijk draagvlak is voor een theater in de plas en dat de mogelijke bezwaren van de als alternatief aangeboden hoeklocatie bij de kruising van Meer en Vaart met de Cornelis Lelylaan niet erg worden gevoeld. Aan het Kwaliteitsteam is gevraagd te onderzoeken of deze hoeklocatie uit ruimtelijk oogpunt kansrijk is of niet.

Conclusies
- Wanneer de eerder aangewezen voorkeurslocatie voor een gebouw in het water van de Sloterplas niet haalbaar is, ontstaat volgens het Kwaliteitsteam de mogelijkheid om opnieuw na te denken over de beste locatie voor een nieuw theater.
- Het Kwaliteitsteam adviseert geen overhaast besluit te nemen en ziet kansen om met een getekend Programma van Eisen de inpasbaarheid en visuele gevolgen voor de beleving van de Sloterplas te testen.

Locaties
- De locatie op de hoek van Meer en Vaart en Lelylaan is uit ruimtelijk oogpunt een kansrijk alternatief, maar stelt wel bijzondere eisen aan het ontwerp. Een architectonisch gebaar is hier niet op zijn plaats. Het 'iconische' moet veeleer gezocht worden in een verfijnd vormgegeven gebouw dat een werkelijke relatie aangaat met zijn (landschappelijke) omgeving en 'mee ademt' met de seizoenen.
- Het Kwaliteitsteam is zich bewust van de nadelen van de bouwen op de huidige locatie van de Meervaart, maar kan nog geen afscheid nemen van deze optie. Een tijdelijk theater voor de duur van de bouw van de Nieuwe Meervaart brengt kosten met zich mee, maar is zeker niet ondenkbaar. Zowel in architectonisch als in programmatische zin kan de combinatie met een hotel een meerwaarde opleveren, terwijl de koppeling aan het centrum hier op de meest natuurlijke manier tot stand komt.

- Het Kwaliteitsteam realiseert zich dat de locatie Landtong afgevallen is vanwege het feit dat hier recent bebouwing is neergezet en een nieuw landschappelijke ontwerp tot uitvoering gekomen is, maar deze locatie is voor het Kwaliteitsteam vanuit ruimtelijk oogpunt een ideale plek voor een theater: dicht bij het hart van het centrum, met een wijds uitzicht over de plas en de mogelijkheid van een genereus, bezond terras aan het water. Het huidige horecapaviljoen moet dan gesloopt worden, maar kan als functie eventueel terugkeren in het theater.

7. Advies Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur, 12 december 2019
Opsteller: Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur

Aanleiding
Op 1 oktober 2019 is, in het kader van het locatieonderzoek, gevraagd om een advies over nieuwbouw van de Meervaart op de hoek Lelylaan/Meer en Vaart. Het gaat hierbij om een initiatief in de Hoofdgroenstructuur, waarvoor een advies van de TAC vereist is.

Advies
- De TAC is gehouden haar adviezen te baseren op de richtlijnen die zijn vastgesteld in het instrument voor de Hoofdgroenstructuur van de Structuurvisie Amsterdam 2040. Voor de Sloterplas en omgeving geldt als primair toetsingskader het Ruimtelijk Toetsingskader Sloterpark (vastgesteld op 5 juni 2002).
- Dit Ruimtelijk Toetsingskader Sloterplas heeft als doel gewenste ontwikkelingen planologisch mogelijk te maken en ongewenste ontwikkelingen tegen te houden. Een aantal beleidsintenties is als kern voor de opgave voor Sloterplas benoemd:
    - De kracht van het verbindende netwerk opvoeren
    - De onbepaaldheid van de ruimte doorbreken door een meer formele afbakening en organisatie van de ruimte
    - Een goed beheer, onderscheidend voor de verschillende deelgebieden.
- Een nieuw gebouw voor de Meervaart aan de Sloterplas kan een gebaar van stedelijke betekenis zijn. Een gebouw kan dienen als landmark, als poort naar Nieuw-West. Het zet Nieuw-West op de kaart.
- Deze locatie geeft de mogelijkheid de boulevard te gebruiken voor presentatie, festivals met aantrekkelijk uitzicht voor bezoekers en de aantrekkingskracht van de Meervaart te vergroten.
- Een gebouw op deze plaats gaat ten kosten van bomen en groen op deze plek, en van de openheid en weidsheid van het verkeersplein (Lelylaan-Meer en Vaart) en de Sloterplas. Door een gebouw op deze locatie wordt de doorlopende bomenkruin van het park en omliggend groen doorbroken.
- De TAC constateert at er sprake is van een realisatie van bebouwing voor een grootstedelijke functie die strikt genomen niet inpasbaar is in de Hoofdgroenstructuur.
- De TAC voelt wel aan dat met alleen een nee geen bijdrage aan het denkproces wordt gegeven en vult daarom haar taak iets breder in. Argumenten hiervoor zijn gelegen in de visie voor de Sloterplas, waarin het zoeken naar een stedelijke functie in de zuidwesthoek is opgenomen. In die context geven we aandachtspunten mee als overwogen wordt door te exerceren op realisatie van een gebouw:
    - Indien uitwerking van het gebouw, de inpassing in het groen en de programmering op de juiste manier worden ingevuld, dan kan dit een impuls betekenen voor de Hoofdgroenstructuur ter plaatse.
    - Dat betekent een hele stevige mits op de vraag of er sprake kan zijn van inpasbaarheid.
    - Het vergt nog veel uitwerking van een zeer complexe opgave. Wat de TAC betreft dient de functies aan de plas in de context te worden geplaatst van 1. Het groen en de Hoofdgroenstructuur in dit gedeelte van het park (inclusief het watersporteiland), 2. De aansluiting op het programma en 3. De verkeersopgave.
    - Het vraagt om een gebouw dat een bijdrage levert aan de versterking van de kwaliteit van de omgeving.
    - De meervoudige gelaagdheid voor de opgave, gebouw en context wordt nadrukkelijk omschreven door de TAC.

8. Eerste meedenksessie De Nieuwe Meervaart, 1 juli 2019

Tijdens deze bijeenkomst is allereerst een korte kenschets gegeven van de ontwikkeling van Nieuw-West, het centrum van dit stadsdeel en de Nieuwe Meervaart. Hierover kwamen enkele vragen, zoals wat de bijdrage van de Meervaart is aan het centrum, hoe de Meervaart zich verhoudt tot de komst van OBA XL en welke samenwerking de Meervaart in de stad aan gaat.

In het tweede deel presenteerden vertegenwoordigers van Mecanoo en Urhahn de eerste resultaten van een studie naar locaties voor de Meervaart:

- Op de huidige locatie: scenario Octopus (theater niet in 1 volume, maar een meer uit elkaar getrokken gebouw) en scenario Tafel (theater onder 1 dak met onder meer ook een openbaar daklandschap).
- Aan de Sloterplas: scenario Kameleon (compact volume met juist de omgeving, de boulevard en het park gebruiken als tentoonstellingsruimte, podium) en scenario Baken (icoon waarin de functies gestapeld zijn en de footprint klein houden).

Dit tweede deel leverde eveneens enkele vragen op, namelijk: als de Meervaart aan de Sloterplas komt, betekent dit dat de Hoofdgroenstructuur wordt opgeofferd? Hoe wordt hier omgegaan met de logistiek? Wat betekent het voor de verharding? Waar ook: wat doe je met de locatie van de huidige Meervaart? En als de Meervaart op de huidige locatie blijft, hoe lang duurt de bouw dan en wat doet de Meervaart in de tussentijd?

De bijeenkomst eindigt met een eerste peiling aan de hand van een maquette. Op de huidige locatie ziet men meer in Tafel dan in Octopus. Aan de Sloterplas krijgt Kameleon de voorkeur boven Baken. De meeste stemmen gaan naar de Kameleon aan de Sloterplas.

9. Informatie- en meedenkavond (nieuwe) Meervaart, 23 september 2019

In de foyer van de Meervaart waren vier themahoeken ingericht. De eerste ging over de ontwikkeling van het centrum, de tweede over de toekomst van de Meervaart, de derde over een nieuwe Meervaart op de huidige locatie en de vierde over een nieuwe Meervaart op een andere locatie aan de Sloterplas.

Reacties op huidige locatie

- Het theater met al zijn ambities is voor de buurt belangrijk. Zorg dan ook dat de Meervaart niet verhuist naar buiten het winkelcentrum.
- Maak Meer en Vaart autoluwer om zo de betere verbinding te maken tussen centrum, boulevard en water.
- Verbouwing biedt de mogelijkheid voor een nieuw, open karakter van het gebouw, met veel glas, een mooi, groen dakterras met uitzicht op de plas.
- Verbindt OBA XL en de Nieuwe Meervaart meer met elkaar.
- Overbrug de bouwperiode door theateractiviteiten onder te brengen in te slopen flats of scholen. Zo vormt dit een inspiratie voor de toekomst.
- Laat het groen aan de plas met rust.
- Voorkom een hotel: past niet op het plein.

Reacties op locatie aan Sloterplas

- Nieuwbouw op een nieuwe plek genereert een nieuwe dynamiek waar in dit gebied behoefte aan is. De mogelijkheid om groot te denken en doen.
- Tijdens de bouw op een nieuwe plek, kan het theater op de huidige plek gewoon open blijven en dat brengt de continuïteit van de Meervaart niet in gevaar.
- Een nieuwe Meervaart op deze plek is een prachtig visitekaartje.
- De oever van de Sloterplas wordt nu nauwelijks gebruikt en heeft eigenlijk geen functie. Met een iconisch gebouw op de hoek van de plas en ontwikkeling van de boulevard benut je de mogelijkheid die dit gebied heeft.
- Verkeersader Meer en Vaart snijdt de plek aan de plas af van het woon- en winkelgebied. Er komt geen relatie.
- Laat het groen ongemoeid en toegankelijk. Als je eenmaal begint met bouwen, is het hek van de dam.
- Waarom geen nieuwe Meervaart in het water? Je behoudt het groen langs de oever en het biedt mogelijkheden om het groen langs het water te verlevendigen.
- Het verlies aan groen aan de plas is te compenseren door op de huidige plek groen aan te leggen.
- Besteed meer aandacht aan de verkeersdruk en onveiligheid.

10. Terug- en vooruitblik participatie vernieuwing Osdorpplein e.o., 29 september 2020

Aanleiding
De gemeenteraad heeft op 2 juli 2020 besloten voor de locatie van de Meervaart aan de zuidwestoever, in de Sloterplas, mits hiervoor voldoende draagvlak is. Dit najaar wordt hierover een participatieproces georganiseerd. Vooruitlopend op dit proces is een beperkte groep van bewoners, ondernemers, ontwikkelaars, belangenverenigingen, columnisten en journalisten uitgenodigd vanwege hun inbreng in de discussie tot nu toe en/of vanwege hun achterban die zij vertegenwoordigen. Tijdens deze bijeenkomst wordt terug gekeken op de besluitvorming en vooruit geblikt op het komende participatieproces.

Terugblik
- Verschillende bewoners zijn positief over de voorstellen. Nieuw-West verdient investeringen. De Meervaart kan de groei van Nieuw-West aanzwengelen.
- Andere bewoners zijn kritisch: informatie ontbreekt, niet alles in openbaar. Voorop zou moeten staan het beschermen van de Sloterplas.

Vooruitblik
Het participatieproces wordt geschetst, bestaande uit een enquête, een online bijeenkomst op 12 november waar de resultaten van de enquête onder meer gedeeld worden en zes themabijeenkomsten.
- De wethouders geven aan dat de participatie gaat over de inpassing van de nieuwe Meervaart in de omgeving. Voor de locatie is in principe al besloten, mits daar voldoende draagvlak voor is.
- Het is belangrijk om niet te denken in voor- en tegenstanders: het participatieproces richt zich op het mobiliseren van mensen en het vernemen van verschillende belangen. Ook de mensen die kritisch zijn worden gehoord.
- Uiteindelijk moet er een gedragen plan komen.
- Er zal extra aandacht besteed worden aan het bereiken van jongeren.
- Het is belangrijk om voldoende informatie te geven over de plannen en transparant te zijn over de besluitvorming.

11. Verzoek tot bescherming van de volledige Sloterplas en oevers tot gemeentelijk beschermd stadsgezicht, 16 december 2020

Opsteller: Erfgoedvereniging Heemschut

Aanleiding

Op 16 december 2020 heeft Erfgoedvereniging Heemschut bij het Dagelijks Bestuur van Stadsdeel Nieuw-west het verzoek ingediend om op korte termijn de vereiste procedure te starten, die gericht is op het beschermen als gemeentelijk beschermd stadsgezicht van de Sloterplas met zijn volledige oevers en de directe omringende bebouwing, omgeven door de Oostoever, het Christoffel Plantijnpad, de Cornelis Lelylaan, Meer en Vaar en de President Allendelaan.

Toelichting

Heemschut benadrukt dat de Sloterplas en de oevers het hart zijn van het wederopbouwgebied de Westelijke Tuinsteden. Dit heeft zeer grote stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarden. Om dat hart te kunnen ervaren zijn zichtlijnen naar de plas van essentieel belang. Niet alleen vanaf de oevers en op diverse plekken vanuit het park op het water, maar ook vanaf de omringende wegen.

Eerder is de noordoever aangewezen tot beschermd gezicht. Heemschut is altijd tegen deze slechts gedeeltelijke aanwijzing geweest. Omdat het een eenheid is en andere delen van de oevers voortdurend onder druk staan, is het noodzakelijk om alle oevers en de plas zelf optimaal te beschermen.

12. Participatieproces ambitiedocument de Nieuwe Meervaart, oktober 2020 – februari 2021

Communicatiemiddelen
In deze maanden zijn de volgende middelen ingezet om aandacht te geven aan de Nieuwe Meervaart:

- Projectpagina www.amsterdam.nl/osdorpplein met informatie over project en participatie
- Informatief filmpje en een kort promotioneel spotje voor AT5, projectpagina en sociale media
- Vernieuwingskrant Osdorpplein, huis-aan-huis op 17.000 adressen Osdorpplein en omgeving
- Nieuwsbrief, huis-aan-huis op 60.000 adressen in Nieuw-West
- Artikel in Amsterdamkrant, huis-aan-huis in heel Amsterdam
- Online enquête over vernieuwing van Osdorpplein en Meervaart, 2.497 reacties (zie ook hieronder)
- Digitale nieuwsbrief Nieuw-West, zo'n 6.000 abonnees
- Digitale nieuwsbrief vernieuwing Osdorpplein, 550 abonnees
- Bewonersbrieven, 17.000 Osdorpplein en omgeving
- 300 posters verspreid door Nieuw-West op drukbezochte plaatsen.
- Berichten op sociale mediakanalen Nieuw-West
- Berichten op sociale mediakanalen/website Osdorpplein.nl (BIZ/vastgoedpartijen)
- Sociale media advertentiecampagne via Facebook, met een bereik van meer dan 25.000 unieke bezoekers (politiek georiënteerde doelgroep), meer dan 23.000 unieke bezoekers (cultuur georiënteerde doelgroep), meer dan 20.000 jongeren en meer dan 20.000 jongeren die cultuur georiënteerd zijn
- Sociale media advertentiecampagne via Instagram, met ruim 20.000 unieke personen
- Online bijeenkomst op 12 november 2020, met zo'n 750 unieke deelnemers
- Zes online themabijeenkomsten, met een gemiddelde deelname van 35 – 50 deelnemers
- Opp App met wekelijks vragen/stellingen die parallel lopen aan de themabijeenkomsten, bereik van ruim 300 unieke deelnemers
- 5 community story-films van twee journalisten over dagelijks leven en verandering op en rond Osdorpplein, gedeeld via Facebook, gemeentelijke website en website BIZ/vastgoedpartijen.

Enquête
In de online enquête zijn vragen gesteld over wat het Osdorpplein meer nodig heeft om een goed centrum voor Nieuw-West te zijn, wat men vindt van de stenen zuidwestoever, wat aan deze stenen zuidwestoever veranderd moet worden, of en hoe men de Meervaart kent, wat men vindt van nieuwbouw voor de Meervaart, hoe zo'n nieuwbouw er uit zou moeten zien, wat men graag wil zien bij de ontwikkeling van de nieuwe Meervaart en welk cijfer men geeft voor de voorkeurslocatie.

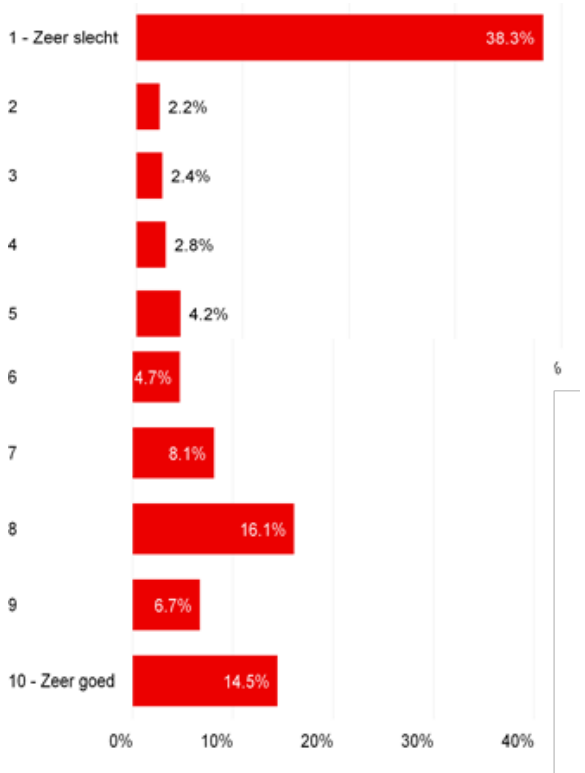

Van het totaal aantal respondenten (2.497) gaf 50,1% de voorkeurslocatie het cijfer 6 tot en met 10 en 49,9% het cijfer 1 tot en met 5. Het gemiddelde cijfer uit de enquête was een 5.

Argumenten bij cijfer 1 tot 5
- Aantasting Sloterplas
- Er is weinig groen in omgeving, bewaar de natuur
- Huidige Meervaart is prima, vernieuwing niet nodig
- Kost heel veel geld
- Rust wordt verstoord
- Geen inspraak geweest
- Zonde van het uitzicht

Argumenten bij cijfer 6 tot 10
- Positieve uitstraling, allure, visitekaartje
- Mooi uitzicht vanaf gebouw
- Zorgt voor verbinding tussen oever en Osdorpplein
- Mooie toevoeging, dat verdient het stadsdeel
- Mooi te combineren met groen, natuur en omgeving
- Dichtbij de huidige locatie

Themabijeenkomsten
Tijdens de online informatiebijeenkomst van 12 november zijn zes themabijeenkomsten geïntroduceerd met de vraag of het format en de thema's aanspraken. Dit werd positief bevestigd.

Op respectievelijk 14 december 2020, 11 januari, 18 en 25 januari, 1 en 8 februari 2021 zijn zes bijeenkomsten georganiseerd. Elke bijeenkomst startte op dezelfde wijze: waarom in gesprek, hoe in gesprek en wat waren de belangrijkste conclusies uit de vorige bijeenkomst (en de Opp App). Daarna volgde een korte plenaire introductie op het thema door een of meer professionals (gemeente, De Meervaart, Waternet of derden) om vervolgens in kleinere breakout rooms verder in gesprek te gaan over vragen en stellingen. Vanwege het online-karakter waren deze gesprek voorbereid met vragen, stellingen en referenties, maar er was ook voldoende ruimte om andere invullingen te geven. Elke themabijeenkomst eindigde weer plenair.

Locaties
De eerste themabijeenkomst ging, op verzoek van bewoners, over de centrumontwikkeling en de locaties voor de Nieuwe Meervaart. Maar ook tijdens de andere bijeenkomsten zijn locaties voor de Nieuwe Meervaart besproken. Uit deze zes bijeenkomsten komen de volgende reacties op locaties:
- Stadsdeellocatie: was voor participanten een uitermate geschikte locatie geweest voor de Nieuwe Meervaart vanwege ligging, nabijheid van andere voorzieningen en ruimte. Planvorming voor een andere ontwikkeling is echter al te ver gevorderd. Hierdoor geen alternatieve locatie.
- Landtong: de recente herinrichting, die volgens bewoners naar volle tevredenheid voldoet, moet niet snel daarna waar plaats maken voor de Nieuwe Meervaart. Dat is niet gewenst en kapitaalvernietiging. Hierdoor geen alternatieve locatie.
- Huidige locatie Meervaart: voor vele participanten is dit een goede locatie voor nieuwbouw vanwege ligging en nabijheid van andere voorzieningen (zoals OBA XL). Ook kan op deze nieuwbouw een openbaar dak gerealiseerd worden met uitzicht over de Sloterplas. Nieuwbouw op deze locatie voorkomt de moeizame overgang via Meer en Vaart naar de zuidwestoever. Dat nieuwbouw op de huidige locatie een tijdelijk andere locatie gedurende de bouw vereist en dat dit impact heeft op de continuïteit en organisatie van de Meervaart is voor participanten geen onoverkomelijk probleem.

- Zuidwestoever, in de Sloterplas: tijdens de themabijeenkomsten zijn er maar enkele deelnemers geweest die de voordelen van deze locatie zien. De meeste participanten gaven echter aan dat deze voorkeurslocatie maatschappelijk niet haalbaar is. Belangrijkste argumenten tegen deze locatie zijn: niet bouwen in het water, verstoring van zichtlijnen/uitzicht door nieuwbouw pontificaal op zuidoever en verstoring van zuidoever die volgens velen prima voldoet als ontmoetingsplek.
- Hoek Lelylaan/Meer en Vaart: gedurende de participatiebijeenkomsten kwam deze locatie steeds meer als bespreekbaar naar voren. Het bouwen in de Hoofdgroenstructuur en het verlies aan bomen blijven nadelen, maar wanneer er sprake kan zijn van groencompensatie, de zuidoever openbaar blijft, er niet gebouwd wordt in het water en het gebouw zich voegt naar het landschap, dan zagen steeds meer participanten hier ook de voordelen van. Tijdens de themabijeenkomsten kwamen ook nog andere randvoorwaarden naar voren, zoals: benut het gebouw om ook een schakel te vormen met de Lelylaan/Meer en Vaart, voorkom dat het gebouw een barrière opwerpt richting Sloterplas als je op de hoek Lelylaan/Meer en Vaart staat (bijvoorbeeld door ruimte in het gebouw), voorkom dat logistiek en laden/lossen niet te belastend zijn voor het groen, organiseer een prettige wandelroute vanuit het Osdorpplein, via Meer en Vaart naar deze nieuwe hoeklocatie toe.

Algemene conclusies uit themabijeenkomsten
Tijdens de themabijeenkomsten is vanuit verschillende invalshoeken en mede op basis van eerdere voorstellen, onderzoeken en plannen de vraag gesteld wat participanten belangrijk vinden bij de ontwikkeling van het gebied (Osdorpplein, zuidwestoever en Sloterplas) en de nieuwbouw van de Meervaart. Dit komt neer op:

- Koester en versterk wat Nieuw-West en de Sloterplas zo uniek maken. Denk dan aan licht, lucht en ruimte, de lange zichtlijnen vanaf de oevers met de ‘illusie van het oneindige landschap’, de dominante aanwezigheid van groen (voor voordeur tot scheg), de vele recreatieve mogelijkheden, duidelijke contrasten tussen verstedelijking en openbare ruimte en het Rondje Sloterplas (zes kilometer onafgebroken gevoel van vrijheid).
- Het unieke van het Rondje Sloterplas is dat het openbaar is, door velen gebruikt wordt en een informele ontmoetingsplek oplevert. Hier voel je je even helemaal weg, terwijl je toch midden in Nieuw-West bent.
- Water is minstens zo belangrijk als groen: verbeter de waterkwaliteit en bouw niet in de Sloterplas.
- Houdt de zuidoever toegankelijk: dit is de plek ‘van ons allemaal’ en behoudt de mogelijkheid om uit te kijken over de Sloterplas, tijdelijke evenementen te organiseren en collectieve gebeurtenissen met elkaar hier mee te maken (zoals de 4 mei herdenking).
- De Meervaart hoort bij het Osdorpplein: het is in principe een plek van iedereen en kan hier, via nieuwbouw, bijzondere activiteiten en buitenprogrammering, nog veel meer in betekenen.
- Zorg dat de nieuwbouw en de directe omringende openbare ruimte als ‘van ons allemaal’ ervaren wordt. Voorkom een introvert karakter, zoals het nu is. En maak het gebouw en de openbare ruimte openbaar aantrekkelijk. Het moet een vanzelfsprekende plek voor iedereen worden.
- Voorkom bebouwing midden in het zicht op de oever.
- Mocht nieuwbouw in de hoek Lelylaan/Meer en Vaart komen, zorg voor een goede compensatie, bijvoorbeeld door de Hoofdgroenstructuur, inclusief bomenrijen, te vergroten met de zuidoever en het water onderdeel hiervan te maken.

13. Werkboek De Nieuwe Meervaart, februari 2021
Opsteller: De Meervaart

Aanleiding
De toekomst van de Meervaart vraagt om een veelzijdige bundeling van ruimtes met flexibele leer-, maak- en speelplekken die worden aangepast op groepslessen, workshops en vernieuwende grensoverschrijdende optredens. Een Meervaart dat de technische eisen van nieuwe producties kan dragen, waar makers worden uitgedaagd tot het creëren van nieuwe vormen van verbeelding en waar ruimtes in context staan met de directe omgeving. Een gebouw dat bovendien meer is dan een theater. Betrokkenheid en dynamiek ervaar je niet pas als je binnen bent. Het wordt een cultureel thuis dat mee-ademt met zijn omgeving. Toegankelijk voor iedereen.

Deze ambities heeft de Meervaart nader toegelicht in een werkboek of, zoals het ook genoemd wordt, een groeidocument. De komende tijd wil de Meervaart er hoofdstukken aan toevoegen.

Toen, nu en straks
Het werkboek start met het raadsbesluit over de Nieuwe Meervaart van 8 juli 2020 en de voorkeurslocatie. In de inleiding wordt dit als volgt gemotiveerd: "(…) Dit is onze bijdrage aan het formuleren van de basisvoorwaarden, de kansen en waarschuwingen voor locaties rond, aan of in de plas."

Wat volgt is een combinatie van historie, huidige tijd en toekomst. Wat de huidige tijd betreft, gaat het onder meer in op de limieten van het gebouw. Het verbeeldt, in woord en foto's en via qr-codes naar achtergrondartikelen, de Meervaart als cultureel knooppunt in Osdorp, Nieuw-West en heel Amsterdam. Tevens verwijst het naar enkele inspiratiebronnen in binnen- en buitenland.

In het werkboek worden vooral voorwaarden geformuleerd voor de nieuwe theatergebouw en zijn connectie van de omgeving en samenleving. Het werkboek doet geen uitspraak over locaties.

Ambities en voorwaarden
Als voorwaarden en ambities worden, dwars door het werkboek heen, bijvoorbeeld genoemd:
- Een locatie voor de podiumkunsten op gebied van presenteren, leren en ontwikkelen.
- Een nieuw cultureel hart van Amsterdam dat iconisch is om te zien én om wat het presenteert en mogelijk maakt.
- Een ketenvoorziening.
- Open.
- Duurzaam.
- Dynamisch.
- Lokaal verbonden.
- Grootstedelijke allure.
- Voor het breedst denkbare publiek: bewoners uit de nabije omgeving en heel Nieuw-West, passanten en recreanten uit het park en nieuwe mensen uit de rest van de stad.
- Ver weg van de restricties in het oude centrum wordt dit de plek die openstaat voor nieuwe manieren van werken en leren.
- Makers lopen op elk moment van de dag door het gebouw als bezoeker onder de bezoekers, niet verstopt achter de deuren van zalen en repetitieruimtes.
- Het gebouw leeft zeven dagen per week van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat.

- Passend bij Nieuw-West is het gebouw er niet louter voor de culturele elite. Het is een warm kloppende publieke ruimte waar uiteenlopende mensen samen komen. Een bezielde en toegankelijke plek waar cultuur en de kunsten als vanzelfsprekend aanwezig zijn.
- Een geliefd gebouw dat harmonieus opgaat in zijn omgeving: de fysieke en sociale.
- Geen betonnen klomp in de plas.
- Geen lelijke achterkanten.
- Geen onderbreking van het rondje Sloterplas.
- Geen aantasting van het groen.
- Geen openbare ruimte afpakken.